

Bioloģiskās lauksaimniecības informācijas metadati

Bioloģiskās lauksaimniecības sistēmā iekļautās saimniecības, katru gadu līdz 1. februārim kontroles institūcijā, kurā tas ir iesniedzis iesniegumu par iekļaušanu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā, iesniedz informāciju par iepriekšējā gadā bioloģiskās lauksaimniecības kontrolei pakļauto platību, audzētajām kultūrām, augu un dzīvnieku izcelsmes produkciju, saražotās, pārstrādātās un izlietotās produkcijas veidu, apjomu un informāciju par saražotās produkcijas atlikumu iepriekšējā gada 31. decembrī.

Datu vākšanas juridiskais pamatojums

Likumi

Lauksaimniecības un lauku attīstības [likums](#).

Ministru kabineta noteikumi

1. Ministru kabineta 2009. gada 26. maija [noteikumi](#) Nr.485 "Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība".
2. Ministru kabineta 2010. gada 16. marta [noteikumi](#) Nr.251 "Noteikumi par valsts nodevu bioloģiskās lauksaimniecības jomā".

Eiropas Savienības normatīvie akti

1. Padomes 2007. gada 28. jūnija [Regula](#) (EEK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un par Regulas (EEK) Nr. 2092/91 atcelšanu (turpmāk – Padomes Regula Nr. 834/2007);
2. Komisijas 2008. gada 5. septembra [Regula](#) (EK) Nr. 889/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas un kontroles noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu (turpmāk – Komisijas Regula Nr. 889/2008);
3. Komisijas 2008. gada 8. decembra [Regula](#) (EK) Nr. 1235/2008, ar ko nosaka sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko produktu importēšanas kārtību no trešām valstīm (turpmāk – Komisijas Regula Nr. 1235/2008).

Jēdzieni un definīcijas

Bioloģiskā lauksaimniecība - vienota lauksaimniecības un pārtikas produktu ražošanas sistēma, kas nodrošina optimālu savstarpēji saistītu ekosistēmas elementu-augsnes, augu, dzīvnieku un cilvēku veselīgu un auglīgu pastāvēšanu.

Bioloģiskā ražošana – Regulā EEK Nr. 834/2007 paredzētajiem noteikumiem atbilstīgas ražošanas metodes izmantošana visos ražošanas, gatavošanas un izplatīšanas posmos.

Bioloģisks - tāds, kas iegūts bioloģiskajā ražošanā vai saistīts ar to.

Nebioloģisks - tāds, kas nav iegūts atbilstīgi Regulai EEK Nr. 834/2007 un šai regulai veiktā ražošanā vai nav, saistīts ar to.

Importētājs - Kopienas fiziska vai juridiska persona, kas pati vai ar pārstāvja palīdzību piedāvā kādu sūtījumu laišanai brīvā apgrozībā Kopienā.

Pirmais saņēmējs - fiziska vai juridiska persona, kurai sūtījumu piegādā un kura to saņem turpmākai sagatavošanai un/vai tirdzniecībai.

Saimniecība - visas ražošanas vienības, kurām ir viena vadība un kuras ir paredzētas lauksaimniecības produktu ražošanai.

Ražošanas vienība - visi ražošanā izmantotie resursi, piemēram, ražošanas telpas, zemes gabali, ganības, āra platības, lauksaimniecības dzīvnieku novietnes, ēkas ražas glabāšanai, augkopības produkti, lopkopības produkti, izejvielas un jebkuri citi resursi, kas saistīti ar attiecīgo ražošanas sektoru;

Ražošanas, gatavošanas un izplatīšanas posmi - ir visi posmi, sākot no bioloģiskā produkta primārās ražošanas, to ieskaitot, līdz tā uzglabāšanai, pārstrādei, pārvadāšanai, pārdošanai vai piegādei galapatērētājam, to ieskaitot, un – attiecīgā gadījumā – arī marķēšana, reklāma, imports, eksports un ar līgumiem nodotas darbības.

Operators - Jebkura fiziska vai juridiska persona, kura ražo, sagatavo vai importē no kādas trešās valsts bioloģiskās lauksaimniecības dzīvniekus un bioloģiskās lauksaimniecības produktus, lai tos pārdotu, vai arī kura pārdod šādus dzīvniekus un bioloģiskās lauksaimniecības produktus, ja vien tā nav Padomes Regulas Nr. 834/2007 28. panta 2. punktā minētā persona.

Augkopība - lauksaimniecības kultūru audzēšana – tostarp savvaļas augu produktu ievākšana – komerciāliem mērķiem.

Lopkopība - mājdzīvnieku vai pieradinātu sauszemes dzīvnieku (tostarp kukaiņu) audzēšana.

Pārejas periods - laika posms, kurā notiek operatora pārkārtošanās no nebioloģiskās lauksaimniecības uz bioloģisko lauksaimniecību. Pārejas periodā tiek piemēroti noteikumi par bioloģisko ražošanu.

HACCP - (*Hazardz Analyses and Critical Control Points*) ir angļu vārdu saīsinājums, kas tulkojumā nozīmē: Bīstamību analīze un kritiskie kontroles punkti. HACCP – pārtikas uzņēmuma paškontroles sistēma, drošas un nekaitīgas pārtikas aprītei, kura iekļauj sevī katra pārtikas aprītes posma uzraudzību un analīzi, nosaka posmus pārtikas aprītē, kuri ir kritiski (bīstami) pārtikas drošībai un nekaitīgumam un ievieš efektīvas kontroles un uzraudzības procedūras šajos posmos.

Kontroles organizācija, sertificējošā institūcija – dalībvalsts valsts pārvaldes iestāde, kurai Zemkopības ministrija pilnībā vai daļēji ir uzticējusi savas pilnvaras veikt kontroli un sertifikāciju bioloģiskās ražošanas jomā atbilstīgi šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem; vajadzības gadījumā tā ir arī atbilstīgā iestāde trešā valstī vai atbilstīgā iestāde, kas darbojas trešā valstī.

Pieteikums sertifikācijai - iesniegums par iekļaušanu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā.

Latvijā Kontroles organizācijas un sertificējošā institūcijas iestādes funkcijas veic divas organizācijas:

- Biedrība “Vides kvalitāte” sertifikācijas institūcija “Vides kvalitāte”.
- Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Sertifikācijas un testēšanas centrs" Atbilstības novērtēšanas nodaļas Bioloģiskās lauksaimniecības sektors.

Datu pieejamība

Statistikas informācija par iepriekšējo gadu tiek publicēta prezentācijas veidā pēc kārtējā gada 1.oktobra.

Datu publicēšanas vieta

ZM mājaslapā <http://www.zm.gov.lv/zemkopibas-ministrija/statiskas-lapas/biologiskas-lauksaimniecibas-informacija?id=1576#jump>

EUROSTAT mājaslapā http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Organic_farming_statistics#Total_organic_area

Datu vākšana

Operators, katru gadu līdz 1. februārim kontroles institūcijā, kurā tas ir iesniedzis iesniegumu par iekļaušanu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā, iesniedz informāciju par iepriekšējā gadā bioloģiskās lauksaimniecības kontrolei pakļauto platību, audzētajām kultūrām, augu un dzīvnieku izcelsmes produkciju, saražotās, pārstrādātās un izlietotās produkcijas veidu un apjomu un informāciju par saražotās produkcijas atlikumu iepriekšējā gada 31. decembrī.

Veidlapas datu ziņošanai ir pieejamas:

1. Ministru kabineta 2009. gada 26. maija noteikumu [Nr.485 "Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība"](#). 2.1. pielikumā;
2. Kontroles organizācijas un sertificējošā institūciju iestāžu interneta vietnēs:
 - Biedrība "Vides kvalitāte" sertifikācijas institūcija "Vides kvalitāte". Sadaļā - Bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācija: <http://www.videskvalitate.lv/index.php?sad=2>
 - Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Sertifikācijas un testēšanas centrs" Atbilstības novērtēšanas nodaļas Bioloģiskās lauksaimniecības sektors. Sadaļā - Pārskats par bioloģisko lauksaimniecību: <http://www.stc.lv/parskats-par-bio-lauksaimniecibu>

Kontroles institūcija katru gadu līdz 30. aprīlim elektroniski nosūta reģistrēšanai Lauksaimniecības datu centra Bioloģiskās lauksaimniecības statistikas informācijas sistēmā šo operatoru atskaitēs norādīto informāciju, ievērojot datu centra noteikto datu formātu.

Datu aprēķināšana

Datu centrs uztur Bioloģiskās lauksaimniecības statistikas informācijas sistēmu, tai skaitā bioloģiskās lauksaimniecības statistikas klasifikatoru;

1. Katru gadu līdz 1. jūnijam sagatavo kontroles institūciju ievadīto informācijas kopsavilkumu un informāciju par bioloģiski audzēto lauksaimniecības dzīvnieku skaitu;
2. Katru gadu līdz 15. jūnijam sagatavo un nosūta Zemkopības ministrijai bioloģiskās lauksaimniecības statistikas kopsavilkumu par stāvokli uz konkrētā gada 1. janvāri.

Zemkopības ministrija:

1. Uzrauga bioloģiskās lauksaimniecības statistikas informācijas sistēmas darbību.
2. Katru gadu līdz 1. jūlijam sagatavo datus, tos, ievietojot īpašās atskaišu formās, un nosūta Eiropas Komisijai. Datu sūtīšanas formāts ir MS Excel, eDAMIS.
3. Zemkopības ministrija apkopoto informāciju par bioloģisko lauksaimniecību nosūta uz Centrālo statistikas pārvaldi, kā arī sagatavo prezentāciju ar aktuālo informāciju un pārskatu dažādajās jomās noteiktos laika periodos.

Salīdzināmība

Dati par bioloģisko lauksaimniecību ir pieejami no 2006.gada.

Datu konfidencialitāte

Ārpakalpojumu sniedzēja darbinieki paraksta konfidencialitātes un interešu konfliktu novēršanas apliecinājumu. ZM darbinieku amata aprakstos ir sadaļa par konfidencialitātes saistībām.

Dati tiek izplatīti tikai apkopotā veidā. Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā esošo informāciju sargā Fizisko personu datu aizsardzības likums.

Respondentu sniegtās informācijas konfidencialitāti aizsargā Statistikas likuma 17.pants, kas nosaka tiesības un pienākumus, kuri jāveic Centrālajai statistikas pārvaldei vai citām institūcijām, kas nodarbojas ar valsts un citu statistiku.

Kvalitāte

Zemkopības ministrijas Integrētās vadības sistēmas ietvaros izstrādāts process – nozaru informācijas sistēmu vadība, kurā norādītas precīzas darbības, kuras nepieciešams veikt, lai norisinātos kvalitatīva bioloģiskās lauksaimniecības statistikas informācijas sagatavošana un nosūtīšana.

Zemkopības ministrija ir pievienojusies Centrālās statistikas pārvaldes izstrādātajai Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikai, kura ir pieejama:

https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/dokumenti/Kvalitate/OSS_Kvalitates_politika.pdf

Kontaktpersonas metodoloģijas jautājumos

Atbildīgais par bioloģiskās lauksaimniecības statistikas informācijas apkopošanu ir Zemkopības ministrijas Tirgus un Tiešā atbalsta departaments.

Kontaktpersona metodoloģijas jautājumos

Sanita Maže, Tirgus un tiešā atbalsta departamenta Pārtikas nozares nodaļas vecākā referente, Tār.67027646, e-pasts Sanita.Maze@zm.gov.lv

Metadati pēdējo reizi atjaunoti 20.01.2020.